

ECB EKSPERTŲ MAKROEKONOMINĖS PROGNOZĖS EURO ZONAI

Remdamiesi turima iki 2005 m. rugpjūčio 19 d. informacija, ECB ekspertai numatė euro zonos makroekonominę raidą.¹

ECB ekspertų makroekonominės prognozės pagrįstos prielaidomis dėl palūkanų normų, valiutų kursų, naftos kainų, pasaulinės prekybos už euro zonos ribų ir valstybės finansų politikos. Pirmiausia daroma techninė prielaida, kad prognozės laikotarpiu trumpalaikės rinkos palūkanų normos ir dvišaliai valiutų kursai nesikeis ir bus tokie kaip vyravo pirmąją rugpjūčio mėn. pusę. Techninės prielaidos dėl ilgalaikių palūkanų normų, naftos ir ne energetikos žaliavų kainų grindžiamos rinkos lūkesčiais, vyravusiais rugpjūčio mėn. viduryje². Fiskalinės politikos prielaidos pagrįstos atskirų euro zonos šalių nacionalinių biudžetų planais. Jos apima visas politikos priemones, kurias jau patvirtino parlamentas arba kurios yra išsamiai apibrėžtos ir greičiausiai bus patvirtintos.

Kadangi su kiekvienu kintamojo prognozėmis yra susijęs neapibrėžtumas, pateikiamos kiekvieno iš jų tikėtinos ribos. Jos pagrįstos skirtumu tarp faktinių rezultatų ir keleto ankstesnių metų prognozių. Ribos yra dvigubai platesnės už šių skirtumų vidutinę absoliučią vertę.

PRIELAIDOS DĖL TARPTAUTINĖS EKONOMINĖS APLINKOS RAIDOS

Tikimasi, kad 2005 m. ir 2006 m. euro zonos išorės ekonominė aplinka bus palanki. JAV realusis BVP turėtų ir toliau sparčiai augti, tačiau truputį lėčiau negu 2004 m. Azijos šalyse, išskyrus Japoniją, realiojo BVP augimo tempas ir toliau turėtų būti gerokai didesnis negu pasaulio vidurkis, nors mažesnis negu pastaraisiais metais. Numatoma, kad daugelyje didžiųjų šalių augimas ir toliau bus dinamiškas.

Vertinama, kad vidutinis metinis pasaulio realiojo BVP augimas už euro zonos ribų 2005 m. bus 4,8%, o 2006 m. – 4,6%. Numatoma, kad augimas euro zonos išorės eksporto rinkose 2005 m. bus apytikriai 7,1%, o 2006 m. – 7,2%.

NUMATOMAS REALIOJO BVP AUGIMAS

Remiantis išankstiniu Eurostat įverčiu, 2005 m. antrąjį ketvirtį euro zonos realiojo BVP augimas, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, yra 0,3%. Numatoma, kad nuo šių metų antrojo pusmečio augimas bus šiek tiek spartesnis. 2005 m. numatomas 1,0%–1,6% vidutinis metinis realiojo BVP augimas, o 2006 m. – 1,3%–2,3%. Tikimasi, kad prognozės laikotarpiu didėjantis eksportas, jei, kaip numatoma, nemažės užsienio paklausa, ir toliau skatins ūkio aktyvumą, o vidaus paklausa turėtų palengva didėti.

Numatoma, kad privatus vartojimas didės panašiai kaip ir realiosios disponuojamosios pajamos, kurias taip pat turėtų skatinti didėjantis užimtumas. Vis dėlto manoma, kad privataus vartojimo augimas lėtės daugiausia dėl padidėjusių naftos kainų ir taupymo atsargumo tikslais, susijusio su abejonėmis dėl valstybės finansų raidos ir dėl visuomenės sveikatos priežiūros ir pensijų sistemos perspektyvų ilgesniu laikotarpiu. Taip pat tikimasi, kad bendros investicijos į pagrindinį kapitalą atsigaus, kadangi verslo

¹ ECB ekspertų makroekonominės prognozės papildo Eurosistemos ekspertų makroekonominės prognozės, kurias du kartus per metus kartu rengia ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų ekspertai. Rengimo metodai atitinka Eurosistemos ekspertų makroekonominių prognozių rengimo metodus, aprašytus „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“, ECB, 2001 m. birželio mėn.

² Daroma prielaida, kad trumpalaikės palūkanų normos, tiksliau – 3 mėn. EURIBOR, prognozės laikotarpiu nesikeis ir bus 2,12%. Remiantis technine stabilaus valiutos kurso prielaida, galima teigti, kad prognozės laikotarpiu euro ir JAV dolerio keitimo kursas nesikeis ir bus 1,22; euro efektyvusis keitimo kursas 2005 m. bus 0,1% didesnis negu 2004 m. vidurkis, o 2006 m. – 0,8% mažesnis. Su euro zonos 10 m. nominaliųjų vyriausybės obligacijų pajamingumu susiję rinkos lūkesčiai leidžia tikėtis, kad pajamingumas didės nuo vidutiniškai 3,5% (2005 m.) iki vidutiniškai 3,7% (2006 m.). Daroma prielaida, kad ne energetikos žaliavų kainos JAV doleriais 2005 m. vidutiniškai pakils 6,4%, o 2006 m. – 2,4%. Sprendžiant pagal ateities sandorių rinką, laikoma, kad vidutinės metinės naftos kainos ir toliau didės – nuo 55,3 JAV dolerio už barelį (2005 m.) iki 62,8 JAV dolerio už barelį (2006 m.).

investicijas turėtų paskatinti didelė užsienio paklausa, be to, teigiamai jas turėtų galiausiai paveikti ir palankios skolinimosi sąlygos ir didelės įmonių pajamos. Numatoma, kad privačios gyventojų investicijos prognozės laikotarpiu turėtų ir toliau po truputį didėti. Kadangi tikėtina, kad vidaus paklausa skatins importo didėjimą, tikimasi, kad prognozės laikotarpiu grynoji užsienio prekyba neturės didelės įtakos realiojo BVP augimui.

NUMATOMA KAINŲ IR SĄNAUDŲ RAIDA

Numatoma, kad 2005 m. bendras SVKI vidutiniškai didės 2,1%–2,3%, o 2006 m. – 1,4%–2,4%. 2006 m. SVKI pagrindu apskaičiuota infliacija truputį sumažės – kaip manoma, 0,2 procentinio punkto – iš esmės dėl siūlomos sveikatos priežiūros sistemos reformos Nyderlanduose statistinės interpretacijos. Be to, tai rodo ir prielaidas dėl mažesnio energijos kainų didėjimo ir mažesnio importo kainų pokyčio 2006 m.

Manoma, kad nominalusis vienam darbuotojui tenkantis atlygis prognozės laikotarpiu didės nedaug. Šiose prognozėse ne tik atsižvelgiama į dabartinį darbo užmokesčio nustatymą ir numatomą tik nedidelį darbo rinkos sąlygų pagerėjimą, bet jos taip pat yra pagrįstos prielaida, kad labai kylančios naftos kainos nedarys reikšmingo antrinio poveikio nominaliajam atlygiui. Numatoma realiojo BVP ir užimtumo raida leidžia manyti, kad darbo našumas kils lėtai. Dėl tokio darbo užmokesčio ir našumo kitimo tikimasi, kad 2005 m. ir 2006 m. vienetinės darbo sąnaudos didės nedaug.

A lentelė. Makroekonominės prognozės euro zonai

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)¹

	2004	2005	2006
SVKI	2,1	2,1–2,3	1,4–2,4
Realusis BVP	1,8	1,0–1,6	1,3–2,3
Privatus vartojimas	1,3	1, –1,5	0,7–1,9
Valdžios sektoriaus vartojimas	1,4	0,6–1,6	1,1–2,1
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	1,4	0,4–2,0	1,3–4,5
Eksportas (prekės ir paslaugos)	5,9	2,4–5,2	4,6–7,8
Importas (prekės ir paslaugos)	6,1	2,2–5,2	4,3–7,7

1) Kiekvieno kintamojo ir laikotarpio ribos pagrįstos vidutiniu absoliučiu skirtumu tarp faktinių rezultatų ir euro zonos centrinių bankų praityje atliktų prognozių. Numatoma realiojo BVP ir jo sudedamųjų dalių raida pagrįsta dėl darbo dienų pakoreguotais duomenimis.

PALYGINIMAS SU 2005 M. BIRŽELIO MĖN. PROGNOZĖMIS

Palyginti su 2005 m. birželio mėn. ECB mėnesiniame biuletenyje paskelbtomis Eurosistemos ekspertų makroekonominėmis prognozėmis, 2005 m. ir 2006 m. numatytos šiek tiek mažesnės euro zonos realiojo BVP augimo ribos. 2005 m. prognozių pakeitimus lėmė praėjusio laikotarpio duomenų perskaičiavimas (mažėjimo link), o 2006 m. pakeitimai rodo prielaidų dėl didesnių naftos kainų poveikio realiosioms disponuojamosioms pajamoms įtaką.

2005 m. ir 2006 m. numatytos bendro SVKI metinio augimo ribos buvo padidintos, palyginti su 2005 m. birželio mėn. prognozėmis. Tai iš esmės parodo jau minėtas prielaidas dėl numatomų didesnių naftos kainų 2005 m. ir 2006 m. Remiantis šiomis prielaidomis, galima teigti, kad energijos sudedamoji dalis turės didesnį poveikį bendram SVKI, o ne energetikos sudedamosios dalies prognozės iš esmės nesikeis palyginti su birželio mėn. prognozėmis.

B lentelė. Makroekonominių prognozių euro zonai palyginimas

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)

	2004	2005	2006
SVKI – 2005 m. birželio mėn.	2,1	1,8–2,2	0,9–2,1
SVKI – 2005 m. rugsėjo mėn.	2,1	2,1–2,3	1,4–2,4
Realusis BVP – 2005 m. birželio mėn.	1,8	1,1–1,7	1,5–2,5
Realusis BVP – 2005 m. rugsėjo mėn.	1,8	1,0–1,6	1,3–2,3

© Europos centrinis bankas, 2005 m.

Adresas: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany

Pašto adresas: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Telefonas: +49 69 1344 0

Faksas: +49 69 1344 6000

Internetas: <http://www.ecb.int>

Visos teisės saugomos.

Perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais leidžiama tik tai nurodžius šaltinį.